

kemira

Where water
meets chemistry™

PUOLIVUOSIKATSAUS

TAMMI-KESÄKUU

2017

HYVÄ LIIKEVAIHDON KASVU, KANNATTAVUUS ALLE EDELLISVUODEN TASON

Toinen neljännes

- Liikevaihto kasvoi 5 % ja oli 617,2 miljoonaa euroa (587,8) myyntimäärien kasvun jatkuessa hyvänä sekä Industry & Water- että Pulp & Paper -segmenteissä. Liikevaihto paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien nousi 4 %.
- Operatiivinen käyttökate laski 2 % ja oli 77,1 miljoonaa euroa (78,9) pääasiassa korkeampien muuttuvien kustannusten vuoksi, kun taas myyntimäärät kasvoivat ja myyntihinnat tasaantuivat. Operatiivinen käyttökateprosentti laski 12,5 %:iin (13,4 %).
- Osakekohtainen tulos laski 0,12 euroon (0,17) pääasiassa vuoden 2016 toisella neljänneksellä saadun 5 miljoonan euron myyntivoiton vuoksi.

Tammi-kesäkuu

- Liikevaihto kasvoi 5 % ja oli 1 227,3 miljoonaa euroa (1 170,5) myyntimäärien kasvettua Industry & Water -segmentissä erityisesti Pohjois-Amerikan öljy- ja kaasuliiketoiminnassa. Liikevaihto paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien nousi 3 %.
- Operatiivinen käyttökate laski 4 % ja oli 146,1 miljoonaa euroa (151,7) korkeampien muuttuvien kustannusten ja alhaisempien myyntihintojen vuoksi. Operatiivinen käyttökateprosentti laski 11,9 %:iin (13,0 %).
- Osakekohtainen tulos laski 0,24 euroon (0,33) pääasiassa alhaisemman käyttökateen ja vuonna 2016 saadun 5 miljoonan euron myyntivoiton vuoksi.

Näkymät vuodelle 2017 (ennallaan)

Kemira odottaa operatiivisen käyttökateen paranevan edellisvuoden tasosta (2016: 302,5 miljoonaa euroa).

Kemiran toimitusjohtaja Jari Rosendal:

”Liikevaihdon kasvu jatkui toisella neljänneksellä. Orgaaninen liikevaihdon kasvu oli 4 %, mikä on hyvä saavutus. Kannattavuus oli edellisvuotta matalammalla tasolla johtuen korkeammista muuttuvista kustannuksista. Neljänneksen aikana Oil & Mining- ja Municipal & Industrial -segmentit yhdistettiin yhdeksi uudeksi Industry & Water -segmentiksi. Samalla konsernin rakenteita virtaviivaistettiin vähentämällä organisaatiosajoja ja laajentamalla vastuualueita. Toimenpiteiden odotetaan tuovan 15-20 miljoonan euron säästöt (run-rate) vuoden 2017 loppuun mennessä.

Pulp & Paper -segmentissä myyntimäärät jatkoivat kasvuaan. Porissa sijaitsevan Huntsmanin (nykyisin Venatorin) tehtaan force majeure -vahingot aiheuttivat liikevaihdon menetyksiä, mutta muuten liikevaihdon kehitys jatkui suunnitelmien mukaisesti. Merkittävä tuotantosopimus AkzoNobelin kanssa Kiinassa päättyi neljänneksen aikana, ja kaksi muuta sopimusta Euroopassa päättyivät kolmannen ja vuoden viimeisen neljänneksen aikana. Nämä tulevat lisäämään synergioita vuoden toisella puoliskolla.

Klooraattikapasiteettiamme lisäävä investointi Joutsenossa on saanut kaikki tarvittavat luvat ja tehtaan odotetaan olevan tuotannossa neljännellä neljänneksellä.

Industry & Water -segmentin orgaaninen kasvu oli 9 % Pohjois-Amerikan öljy- ja kaasuliiketoiminnan myyntimäärien vahvan kehityksen ansiosta. Kannattavuus ei kuitenkaan ollut tyydyttävällä tasolla, sillä ensimmäisen neljänneksen aikana tapahtunut raaka-aineiden äkillinen hinnannousu, etenkin Pohjois-Amerikassa, painoi kannattavuutta. Vedenkäsitelyliiketoiminnassa myyntimäärien kasvu jatkui.

Jatkamme strategiamme toteuttamista. Uudistunut organisaatorakenne on voimassa 1.6. alkaen, ja tehokkuuden parantamiseen tähtäävä BOOST-ohjelma etenee mm. logistiikkatoimintojen hallintaan liittyvän muutoksen osalta Pohjois-Amerikassa. Vaikka konsernin kannattavuus oli matalammalla tasolla ensimmäisellä vuosipuoliskolla, olen luottavainen, että meneillään olevien parannustoimenpiteidemme myötä toinen vuosipuolisko on parempi kuin viime vuonna.”

AVAINLUVUT

Milj. euroa	4–6/2017	4–6/2016	1–6/2017	1–6/2016	1–12/2016
Liikevaihto	617,2	587,8	1 227,3	1 170,5	2 363,3
Operatiivinen käyttökate	77,1	78,9	146,1	151,7	302,5
Operatiivinen käyttökate, %	12,5	13,4	11,9	13,0	12,8
Käyttökate	67,0	69,3	133,7	140,4	284,2
Käyttökate, %	10,9	11,8	10,9	12,0	12,0
Operatiivinen liikevoitto	43,6	46,6	78,6	87,5	170,1
Operatiivinen liikevoitto, %	7,1	7,9	6,4	7,5	7,2
Liikevoitto	33,5	34,9	66,2	74,1	147,0
Liikevoitto, %	5,4	5,9	5,4	6,3	6,2
Rahoituskulut, netto	-7,7	-0,3	-14,4	-6,3	-19,1
Voitto ennen veroja	25,9	34,6	51,9	67,9	128,0
Tilikauden voitto	19,6	26,7	39,4	52,4	97,9
Osakekohtainen tulos, euroa	0,12	0,17	0,24	0,33	0,60
Sidottu pääoma*	1 749,7	1 709,6	1 749,7	1 709,6	1 718,2
Operatiivinen sidotun pääoman tuotto*	9,2	9,8	9,2	9,8	9,9
Sidotun pääoman tuotto*, %	8,0	7,9	8,0	7,9	8,6
Liiketoiminnan rahavirta	28,6	57,0	40,8	83,2	270,6
Investoinnit ilman yritysostoja	45,2	43,3	82,1	74,7	212,6
Investoinnit	45,2	43,3	82,1	72,8	210,6
Rahavirta investointien jälkeen	-16,5	49,8	-41,1	47,5	97,8
Omavaraisuus, % kauden lopussa	43	44	43	44	45
Osakekohtainen oma pääoma, euroa	7,18	7,30	7,18	7,30	7,68
Velkaantuneisuus, % kauden lopussa	69	61	69	61	54
Henkilöstö kauden lopussa	4 849	4 873	4 849	4 873	4 818

*12 kuukauden liukuva keskiarvo (Sidotun pääoman tuotto, % perustuu liikevoittoon).

Kemira esittää IFRS-raportoinnissa tiettyjä taloudellisia tunnuslukuja (vaihtoehtoiset tunnusluvut), jotka eivät ole IFRS-standardien mukaan määriteltäviä tunnuslukuja. Kemira uskoo näiden johdon seuraamien vaihtoehtoisten tunnuslukujen, kuten operatiivinen käyttökate ja operatiivinen liikevoitto, antavan hyödyllistä ja vertailukelpoista tietoa Kemiran operatiivisesta liiketoiminnan kehityksestä.

Kemiran esittämiä vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei pidä tarkastella erillään vastaavista IFRS-tunnusluvuista, ja niitä tulee lukea yhdessä lähinnä vastaavien IFRS-tunnuslukujen kanssa. Tunnuslukujen laskentakaavat ovat luettavissa tässä raportissa ja osoitteessa www.kemira.fi > Sijoittajat > Taloustieto.

Kaikki osavuositarkastuksen luvut on pyöristetty erikseen, minkä seurauksena yksittäisten lukujen summat saattavat poiketa esitetystä summasta.

TALOUDELLINEN TULOS, HUHTI-KESÄKUU 2017

Liikevaihto kasvoi 5 % myyntimäärien kasvun jatkuessa hyvänä sekä Industry & Water- että Pulp & Paper -segmenteissä. Liikevaihto paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien kasvoi 4 % korkeampien myyntimäärien ansiosta.

Liikevaihto	4–6/2017, milj. euroa	4–6/2016, milj. euroa	Muutos-%	Orgaaninen kasvu*, %	Valuutta- kurssien vaikutus, %	Yritysostojen ja -myyntien vaikutus, %
Pulp & Paper	368,9	361,1	+2	+1	+1	0
Industry & Water	248,3	226,7	+10	+9	+1	0
Yhteensä	617,2	587,8	+5	+4	+1	0

*Liikevaihdon kasvu paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien.

Operatiivinen käyttökate laski 2 % pääasiassa korkeampien muuttuvien kustannusten vuoksi, vaikka myyntimäärät kasvoivat ja myyntihinnat tasaantuivat. Toisella neljänneksellä Huntsmanin/Venatorin force majeuresta Porissa aiheutunut negatiivinen vaikutus oli noin 2 miljoonaa euroa ja vakuutuskorvaus oli 2,5 miljoonaa euroa.

Varianssianalyysi, milj. euroa	4–6
Operatiivinen käyttökate, 2016	78,9
Myyntimäärät	+10,5
Myyntihinnat	-4,2
Muuttuvat kustannukset	-15,8
Kiinteät kustannukset	-1,9
Valuuttakurssimuutokset	+3,6
Muut	+6,0
Operatiivinen käyttökate, 2017	77,1

Operatiivinen käyttökate	4–6/2017, milj. euroa	4–6/2016, milj. euroa	Muutos-%	4–6/2017, kate-%	4–6/2016, kate-%
Pulp & Paper	47,8	49,3	-3	13,0	13,7
Industry & Water	29,3	29,6	-1	11,8	13,1
Yhteensä	77,1	78,9	-2	12,5	13,4

Käyttökate laski 3 %. Ero operatiiviseen käyttökatteeseen selittyy vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät johtuivat pääasiassa organisaation uudelleenjärjestelykuluista. Edellisvuonna vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyivät pääasiassa tuotannon uudelleenjärjestelyihin.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, milj. euroa	4-6/2017	4-6/2016
Käyttökatteessa	-10,1	-9,6
Pulp & Paper	-2,7	-3,1
Industry & Water	-7,4	-6,5
Poistoissa ja arvonalentumisissa	0,0	-2,1
Pulp & Paper	0,0	0,0
Industry & Water	0,0	-2,1
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa yhteensä	-10,1	-11,7

Poistot ja arvonalentumiset laskivat 33,5 miljoonaan euroon (34,4). Luvussa ovat mukana myös 4,1 miljoonan euron (4,5) hankintamenoallokointiin liittyvät poistot.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät poistoissa ja arvonalentumisissa olivat 0,0 miljoonaa euroa (-2,1), ja ne liittyivät edellisvuonna pääasiassa tuotannon uudelleenjärjestelyihin.

Operatiivinen liikevoitto laski 6 % alhaisemman kannattavuuden vuoksi. **Liikevoitto** laski 4 %. Ero operatiiviseen liikevoittoon selittyy vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä.

Rahoituskulut, netto olivat -7,7 miljoonaa euroa (-0,3). Edellisvuonna rahoituskulut sisälsivät sähköntuotanto-omistuksen myynnistä saadun 5 miljoonan euron myyntivoiton. Sähköjohdannaisten arvonmuutos oli 0,0 miljoonaa euroa (1,7). Valuuttakurssimuutokset olivat -1,9 miljoonaa euroa (-1,0).

Tuloverot laskivat -6,2 miljoonaan euroon (-7,9) alhaisemman tuloksen seurauksena.

Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos laski 29 % pääasiassa edellisvuonna kirjatun myyntivoiton vuoksi. Myös alhaisempi kannattavuus vaikutti tilikauden tulokseen.

TALOUDELLINEN TULOS, TAMMI-KESÄKUU 2017

Liikevaihto kasvoi 5 % myyntimäärien kasvettua Industry & Water -segmentissä erityisesti Pohjois-Amerikan liuskeöljy- ja -kaasuliiketoiminnassa. Liikevaihto paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien nousi 3 %.

Liikevaihto	1–6/2017, milj. euroa	1–6/2016, milj. euroa	Muutos-%	Orgaaninen kasvu*, %	Valuutta- kurssien vaikutus, %	Yritysostojen ja -myyntien vaikutus, %
Pulp & Paper	741,1	723,5	+2	0	+2	0
Industry & Water	486,1	447,0	+9	+7	+1	0
Yhteensä	1 227,3	1 170,5	+5	+3	+2	0

* Liikevaihdon kasvu paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien.

Operatiivinen käyttökate laski 4 % korkeampien muuttuvien kustannusten ja alhaisempien myyntihintojen vuoksi. Ensimmäisellä vuosipuoliskolla Huntsmanin/Venatorin force majeuresta Porissa aiheutunut negatiivinen vaikutus oli noin 3 miljoonaa euroa ja vakuutuskorvaus oli 2,5 miljoonaa euroa.

Varianssianalyysi, milj. euroa	1–6
Operatiivinen käyttökate, 2016	151,7
Myyntimäärät	+23,9
Myyntihinnat	-20,0
Muuttuvat kustannukset	-16,2
Kiinteät kustannukset	-4,8
Valuuttakurssimuutokset	+5,2
Muut	+6,2
Operatiivinen käyttökate, 2017	146,1

Operatiivinen käyttökate	1–6/2017, milj. euroa	1–6/2016, milj. euroa	Muutos-%	1–6/2017, kate-%	1–6/2016, kate-%
Pulp & Paper	93,8	97,2	-3	12,7	13,4
Industry & Water	52,3	54,5	-4	10,8	12,2
Yhteensä	146,1	151,7	-4	11,9	13,0

Käyttökate laski 5 %. Ero operatiiviseen käyttökatteeseen selittyy vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät johtuivat pääasiassa organisaation uudelleenjärjestelykuluista. Edellisvuonna vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät johtuivat pääasiassa tuotantolaitoksiin liittyvistä uudelleenjärjestelykuluista ja yritysostoihin liittyvistä integraatiokuluista.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, milj. euroa	1–6/2017	1–6/2016
Käyttökatteessa	-12,4	-11,3
Pulp & Paper	-3,6	-4,3
Industry & Water	-8,8	-7,0
Poistoissa ja arvonalentumisissa	0,0	-2,1
Pulp & Paper	0,0	0,0
Industry & Water	0,0	-2,1
Yhteensä	-12,4	-13,4

Poistot ja arvonalentumiset nousivat 67,5 miljoonaan euroon (66,3) pääasiassa Brasiliaan maaliskuussa 2016 avatun uuden toimipaikan vuoksi. Poistoissa ovat mukana myös 8,4 miljoonan euron (9,1) hankintamenoallokointiin liittyvät poistot.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät poistoissa ja arvonalentumisissa olivat 0,0 miljoonaa euroa (-2,1), ja ne liittyivät edellisvuonna pääasiassa tuotannon uudelleenjärjestelyihin.

Operatiivinen liikevoitto laski 10 % alhaisemman kannattavuuden vuoksi. **Liikevoitto** laski 11 %.

Rahoituskulut, netto olivat -14,4 miljoonaa euroa (-6,3). Edellisvuonna rahoituskulut sisälsivät sähköntuotanto-omistuksen myynnistä saadun 5 miljoonan euron myyntivoiton. Sähköjohdannaisten käypien arvojen muutos oli 0,5 miljoonaa euroa (2,0). Valuuttakurssimuutoksilla oli -2,7 miljoonan euron (-1,0) vaikutus.

Tuloverot laskivat -12,5 miljoonaan euroon (-15,5) alhaisemman tuloksen seurauksena.

Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos laski 27 % pääasiassa alhaisemman kannattavuuden ja sähköntuotanto-omistuksen myynnistä kesäkuussa 2016 saadun 5 miljoonan euron myyntivoiton vuoksi.

RAHOITUSASEMA JA RAHAVIRTA

Liiketoiminnan nettorahavirta tammi-kesäkuussa laski 40,8 miljoonaan euroon (83,2) ja rahavirta investointien jälkeen laski -41,1 miljoonaan euroon (47,5), mikä johtui pääasiassa nettokäyttöpääoman kasvusta, alhaisemmasta kannattavuudesta ja palkkiosta (pääoma ja korot) liittyen joukkovelkakirjalainajärjestelyihin: vuonna 2019 erääntyvää joukkovelkakirjalainaa vaihdettiin 100 miljoonan euron arvosta uuteen toukokuussa liikkeeseenlaskettuun 200 miljoonan euron vakuudettomaan lainaan. Edellisvuonna rahavirtaa investointien jälkeen kasvatti 35 miljoonaa euroa sähköntuotanto-omistuksen (Pohjolan Voima Oy:n osakkeita) myynnistä.

Korollisten velkojen määrä oli kauden lopussa 872 miljoonaa euroa (844). Kiinteäkorkoisten lainojen osuus korollisten velkojen kokonaissummasta oli 69 % (70 %). Konsernin korollisten velkojen keskimääräinen korko oli 1,8 % (2,0 %). Konsernin korollisen lainasalkun duraatio oli 36 kuukautta (28).

Seuraavien 12 kuukauden aikana erääntyvän lyhytaikaisen velan määrä on 181 miljoonaa euroa (167). Siitä 74 miljoonaa euroa (67) koostuu pitkäaikaisten lainojen lyhennyseristä. Rahavarat 30.6.2017 olivat 114 miljoonaa euroa (154). Toukokuussa 2017 Kemira vaihtoi vuonna 2019 erääntyvää joukkovelkakirjalainaa 100 miljoonalla eurolla uuteen toukokuussa liikkeeseenlaskettuun 200 miljoonan euron vakuudettomaan lainaan. Uusi laina erääntyy 30.5.2024, ja sille maksetaan kiinteää 1,750 prosentin vuotuista korkoa. Konsernilla on 400 miljoonan euron nostamaton valmiusluotto.

Kemira-konsernin nettovelka nousi kauden lopussa 758 miljoonaan euroon (690) Omavaraisuusaste oli 43 % (44 %) ja velkaantuneisuus oli 69 % (61 %).

INVESTOINNIT

Tammi-kesäkuun investoinnit nousivat 13 % 82,1 miljoonaan euroon (72,8) yritysostojen vaikutus mukaan lukien. Investoinnit yritysostojen vaikutus pois lukien olivat 82,1 miljoonaa euroa (74,7). Vuonna 2016 ja vuoden 2017 ensimmäisellä puoliskolla ei tapahtunut yritysostoja.

Investoinnit jakautuivat seuraavasti: laajennusinvestoinnit 47 % (39 %), parannusinvestoinnit 27 % (35 %) ja ylläpitoinvestoinnit 26 % (26 %).

Suurimmat investoinnit ensimmäisellä vuosipuoliskolla olivat kapasiteetin laajennus Joutsenossa sekä kapasiteetin lisäykset useilla tehtailla ja yritysoston integraatioon liittyvät investoinnit.

TUTKIMUS JA TUOTEKEHITYS

Tammi-kesäkuussa 2017 tutkimukseen ja tuotekehitykseen käytettiin 15,6 miljoonaa euroa (16,3) eli 1,3 % (1,4 %) konsernin liikevaihdosta.

HENKILÖSTÖ

Kemira-konsernin palveluksessa oli kauden lopussa 4 849 työntekijää (4 873). Kemiralla oli työntekijöitä Suomessa yhteensä 861 (848), muualla EMEA:ssa 1 812 (1 807), Americas-alueella 1 539 (1 581) ja APAC-alueella 637 (637).

YRITYSVASTUUS

PAINOPISTEALUEET

SUORITUSKYKYINDIKAATTORIT, NIIDEN TAVOITEARVOT JA TILANNE

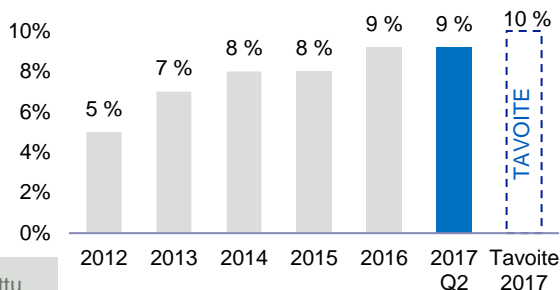

**Kestävät
tuotteet ja
ratkaisut**

Innovaatiot

Innovaatioista tulevan liikevaihdon osuus kokonaisliikevaihdosta, %

→ 10 % vuoden 2017 loppuun menne
→ Raportoidaan neljännesvuosittain

Jäljessä	Käynnissä	Saavutettu
----------	-----------	------------

HUOMIOT

Vuoden 2017 toisella neljänneksellä aloitettiin useiden uusien tuotteiden tai ratkaisujen kaupallistaminen. Kemira odottaa saavuttavansa 10 %:n tavoitteen vuonna 2017.

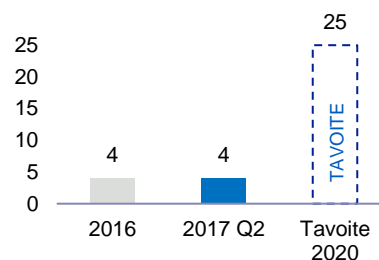

**Vastuullisuus
toimitus-
ketjussa**

Toimittajien hallinta

Suurimman riskin toimittajien arviointien lukumäärä (alhaisimmat yritysvastuuarviointipisteet)

→ Keskimäärin viisi toimittaja-arviointia
vuodessa
vuosina 2016–2020
→ Raportoidaan vuosittain

Jäljessä	Käynnissä	Saavutettu
----------	-----------	------------

HUOMIOT

Kaikki alhaiset pisteet saaneet toimittajat paransivat suoritustaan uudelleenarvioinneissa, eikä uusia korkean riskin raaka-ainetoimittajia havaittu. Tänä vuonna muutama toimittaja kuitenkin kieltäytyi EcoVadis-alustassa tehtävästä arvioinnista resurssien puutteen tai yrityspolitiikan vuoksi. Kyseiset toimittajat arvioidaan vuoden 2017 kolmannella tai neljännellä neljänneksellä.

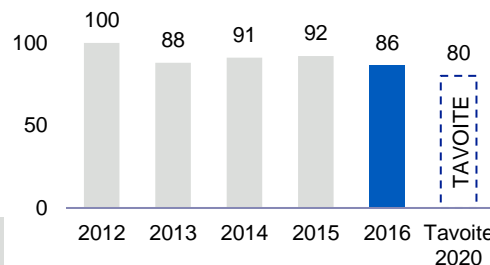

**Vastuullinen
tuotanto**

Ilmastonmuutos

Hiili-indeksi

→ Kemiran hiili-indeksi ≤ 80
vuoden 2020 loppuun mennessä
(2012 = 100)
→ Raportoidaan vuosittain

Jäljessä	Käynnissä	Saavutettu
----------	-----------	------------

HUOMIOT

Vähähiilisen energian hankinta jatkui suunnitelman mukaan. Toisella neljänneksellä tehtiin neljä energia-arviointia osana energiatehokkuusohjelmaa (E3 Plus). Tehdyt energia-arvioinnit kattavat yli 90 % Kemiran koko energiankulutuksesta.

PAINOPISTEALUEET

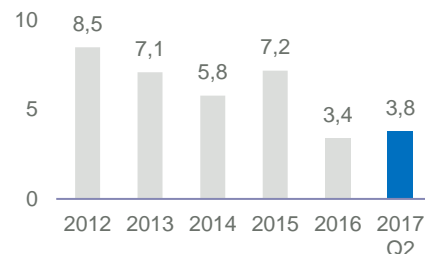
SUORITUSKYKYINDIKAATTORIT, NIIDEN TAVOITEARVOT JA TILANNE

Työterveys ja -turvallisuus

Työtapaturmien kokonaismäärä (TRI)
(miljoonaa työtuntia kohti, Kemira + alihankkija YTD¹)

- Tavoitteena nolla tapaturmaa.
- Raportoidaan neljännesvuosittain

HUOMIOT

Käyttäytymiseen perustuva turvallisuusohjelma jatkui suunnitelmien mukaan toimipaikoissa toteutettuina pilotteina. Kolmannella neljänneksellä pilotti aloitetaan kymmenessä uudessa toimipaikassa (1-6/2017: 4). Alihankkijoiden työturvallisuuden parantamiseksi lanseerasimme alihankkijoiden työturvallisuusohjelman, jossa tarkastellaan alihankkijoiden työturvallisuutta sopimuksesta aina työn toteutumiseen.

Työntekijöiden sitouttaminen

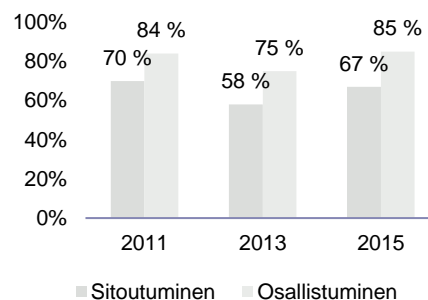
Työntekijöiden sitoutumisindeksi, perustuu joka toinen vuosi tehtävään

Voices@Kemira-kyselyyn

- Toimialan taso tai korkeampi

Voices@Kemira-kyselyn osallistumisaste

- 75 % tai korkeampi
- Raportoidaan kahden vuoden välein

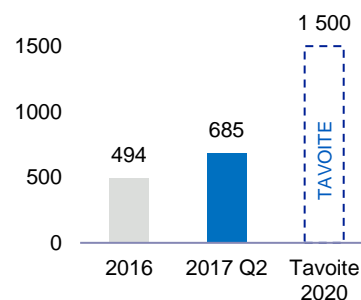
HUOMIOT

Tavoitteena on tehdä seuraava Voices@Kemira-kysely vuoden 2017 neljanteen neljännekseen mennessä.

Johtajuuden kehittäminen

Tarjotut johtajuuden kehittämistoimet

- Kaksi (2) johtajuuden kehittämistoimea esimiesasemassa oleville työntekijöille vuosina 2016–2020²
- Raportoidaan vuosittain

HUOMIOT

Toiminta jatkui vilkkaana, ja vuoden 2017 toisella neljänneksellä toteutettiin 191 johtajuuden kehittämistoimea (tavoite: 75 neljännestä kohti).

¹ TRIF-raportointi on muuttunut aikaisemmin käytetystä 12 kuukauden liukuvasta keskiarvosta YTD-luvuksi.

² Esimiesasemassa olevien työntekijöiden tämänhetkisen määrän perusteella kaksi (2) johtajuuden kehittämistoimea esimiestä kohti vastaa yhteensä noin 1 500 johtajuustoimea vuosina 2016–2020 (esimiesasemassa olevia työntekijöitä on 650–850). Kehittämistöimiin kuuluu ylötehtävien kiertoa, valmennusta ja mentorointia sekä kehittämisohjelmia.

SEGMENTIT

PULP & PAPER

Pulp & Paper -segmentti auttaa ainutlaatuisen kemikaaliosaamisensa avulla massan- ja paperinvalmistajia innovoimaan ja tehostamaan toimintaansa. Segmentti kehittää ja myy uusia, asiakkaiden tarpeet täyttäviä tuotteita ja pyrkii varmistamaan, että sillä on johtava paperikoneen määränpään tuote- ja palveluvalikoima, joka keskittyy pakkauskartonkiin ja pehmopaperiin. Pulp & Paper hyödyntää vahvaa sovellusvalikoimaansa Pohjois-Amerikassa ja EMEA-alueella sekä rakentaa vahvaa asemaa Aasian ja Etelä-Amerikan kehittyvillä markkinoilla.

Milj. euroa	4–6/2017	4–6/2016	1–6/2017	1–6/2016	1–12/2016
Liikevaihto	368,9	361,1	741,1	723,5	1 457,3
Operatiivinen käyttökate	47,8	49,3	93,8	97,2	195,3
Operatiivinen käyttökate, %	13,0	13,7	12,7	13,4	13,4
Käyttökate	45,1	46,2	90,2	92,9	187,8
Käyttökate, %	12,2	12,8	12,2	12,8	12,9
Operatiivinen liikevoitto	25,7	28,9	49,6	57,1	111,6
Operatiivinen liikevoitto, %	7,0	8,0	6,7	7,9	7,7
Liikevoitto	23,0	25,8	45,9	52,8	101,6
Liikevoitto, %	6,2	7,1	6,2	7,3	7,0
Sidottu pääoma*	1 141,1	1 107,7	1 141,1	1 107,7	1 111,8
Operatiivinen sidotun pääoman tuotto*, %	9,1	9,9	9,1	9,9	10,0
Sidotun pääoman tuotto*, %	8,3	9,0	8,3	9,0	9,1
Investoinnit ilman yritysostoja	35,2	25,8	65,0	42,5	127,1
Investoinnit yritysostot mukaan lukien	35,2	25,8	65,0	40,6	125,1
Rahavirta investointien jälkeen	8,9	59,3	-14,0	58,6	105,7

*12 kuukauden keskiarvo

Toinen neljännes

Segmentin **liikevaihto** kasvoi 2 %. Valuuttakurssimuutoksilla oli 1 %:n positiivinen vaikutus liikevaihtoon. Liikevaihto paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien kasvoi 1 % kun korkeammat myyntimäärät enemmän kuin kompensoi alhaisemmat myyntihinnat. Huntsmanin/Venatorin force majeure ja raaka-aineen toimitusvaikeudet Kiinassa vaikuttivat segmentin liikevaihtoon lähes 10 miljoonaa euroa.

EMEA-alueella liikevaihto kasvoi 1 % useiden tuoteryhmien myyntimäärien kasvun ansiosta. Valkaisukemikaalien kysyntä jatkoi kasvuaan.

Americas-alueella liikevaihto kasvoi 3 %. Pohjois-Amerikassa liikevaihto kasvoi valuuttakurssien positiivisen vaikutuksen ansiosta. Lujuuskemikaalien kysyntä oli korkealla tasolla. Etelä-Amerikassa orgaanista kasvua edistivät valkaisukemikaalit. Valuuttakurssimuutoksilla oli positiivinen vaikutus alueen liikevaihtoon.

APAC-alueella liikevaihto kasvoi 4 %, kun myyntimäärät nousivat vaikka myyntihinnat laskivat. Prosessikemikaalien, erityisesti polymeerien, kysyntä oli vahvaa.

Operatiivinen käyttökate laski 3 % korkeampien muuttuvien kustannusten ja alhaisempien myyntihintojen vuoksi. Myös **käyttökate** laski 3 %.

Tammi-kesäkuu

Segmentin **liikevaihto** kasvoi 2 % valuuttakurssien positiivisen vaikutuksen ansiosta. Liikevaihto paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien oli hieman edellisvuotta korkeammalla tasolla, kun myyntimäärien kasvu kompensoi myyntihintojen laskun. Huntsmanin/Venatorin force majeure ja raaka-aineen toimitusvaikeudet Kiinassa vaikuttivat segmentin liikevaihtoon lähes 20 miljoonaa euroa.

Operatiivinen käyttökate laski 3 % pääasiassa korkeampien muuttuvien kustannusten ja alhaisempien myyntihintojen vuoksi. Myyntimäärät kuitenkin kasvoivat. Valuuttakurssimuutoksilla oli positiivinen vaikutus kannattavuuteen. Myös **käyttökate** laski 3 %.

INDUSTRY & WATER

Industry & Water -segmentti palvelee kunnallisia ja runsaasti vettä käyttäviä teollisuudenaloja. Tarjoamme asiantuntemusta, sovellusosaamista ja kemikaaleja, jotka parantavat prosessi- ja resurssitehokkuutta. Vedenkäsittelyssä autamme asiakkaitamme tehostamaan vedenkäsittelyprosessin eri vaiheita. Öljy- ja kaasuteollisuudessa autamme tehostamaan talteenottoa nykyisistä varannoista ja vähentämään veden ja energian käyttöä.

Milj. euroa	4–6/2017	4–6/2016	1–6/2017	1–6/2016	1–12/2016
Liikevaihto	248,3	226,7	486,1	447,0	906,0
Operatiivinen käyttökate	29,3	29,6	52,3	54,5	107,2
Operatiivinen käyttökate, %	11,8	13,1	10,8	12,2	11,8
Käyttökate	22,0	23,1	43,5	47,5	96,4
Käyttökate, %	8,8	10,2	8,9	10,6	10,6
Operatiivinen liikevoitto	17,9	17,7	29,0	30,4	58,5
Operatiivinen liikevoitto, %	7,2	7,8	6,0	6,8	6,5
Liikevoitto	10,5	9,1	20,2	21,3	45,4
Liikevoitto, %	4,2	4,0	4,2	4,8	5,0
Sidottu pääoma*	607,3	600,6	607,3	600,6	605,2
Operatiivinen sidotun pääoman tuotto*, %	9,4	9,4	9,4	9,4	9,7
Sidotun pääoman tuotto*, %	7,3	5,8	7,3	5,8	7,5
Investoinnit ilman yritysostoja	10,0	17,6	17,1	32,3	85,5
Investoinnit yritysostot mukaan lukien	10,0	17,6	17,1	32,3	85,5
Rahavirta investointien jälkeen	3,3	5,1	12,5	6,5	35,6

*12 kuukauden keskiarvo

Toinen neljännes

Segmentin **liikevaihto** kasvoi 10 %. Liikevaihto paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien kasvoi 9 % korkeampien myyntimäärien ansiosta. Valuuttakurssimuutoksilla oli 1 %:n positiivinen vaikutus liikevaihtoon.

Oil & Gas -liiketoiminnan liikevaihto kasvoi 59 % ja oli 44,6 miljoonaa euroa (28,0) johtuen polymeerien vahvasta kysynnästä Pohjois-Amerikan liuskeöljy- ja -kaasuliiketoiminnassa. Myös Kemiran öljyhiikkaliiketoiminta kasvoi. Vedenkäsittelyliiketoiminnassa orgaaninen kasvu jatkui Pohjois-Amerikan hyvän kysynnän ansiosta.

EMEA-alueella liikevaihto laski 2 % johtuen toimitusten päättymisestä isolle asiakkaalle Intiassa. Suurimman tuoteryhmän, koagulanttien, liikevaihto jatkoi kasvuaan.

Americas-alueella liikevaihto kasvoi 27 % Pohjois-Amerikan liuskeöljy- ja -kaasuteollisuuden särötystoiminnassa käytettyjen polymeerien vahvan kysynnän ansiosta. Koagulanttien kysyntä oli hyvällä tasolla. Valuuttakurssimuutoksilla oli positiivinen vaikutus liikevaihtoon.

APAC-alueella liikevaihto kasvoi 6 % vedenkäsittelyssä käytettyjen polymeerien korkeampien myyntimäärien ansiosta. Valuuttakurssimuutoksilla oli pieni negatiivinen vaikutus liikevaihtoon.

Operatiivinen käyttökate laski 1 %, kun muuttuvat kustannukset kasvoivat, myyntihinnat pysyivät edellisvuoden tasolla ja myyntimäärät kasvoivat. **Käyttökate** laski 5 %. Ero operatiiviseen käyttökatteeseen selittyy vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä, jotka liittyivät uudelleenjärjestelykuluihin.

Tammi-kesäkuu

Segmentin **liikevaihto** kasvoi 9 %. Liikevaihto paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien kasvoi 7 %. Kasvua edistivät korkeammat myyntimäärät, vaikka myyntihinnat laskivat. Valuuttakurssimuutoksilla oli 1 %:n positiivinen vaikutus liikevaihtoon.

Oil & Gas -liiketoiminnan liikevaihto kasvoi 47 % ja oli 82,8 miljoonaa euroa (56,5).

Vedenkäsittelyliiketoiminnassa myyntimäärien kasvu oli hyvää Pohjois-Amerikassa kun taas Euroopassa myyntimäärien kasvun vaikutus kumoutui alhaisemmilla myyntihinnoilla.

Operatiivinen käyttökate laski 4 %, kun muuttuvat kustannukset kasvoivat. Myyntihinnat olivat edellisvuotta matalammalla tasolla ja myyntimäärät kasvoivat. **Käyttökate** laski 8 %. Ero operatiiviseen käyttökatteeseen selittyy vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä, jotka liittyivät uudelleenjärjestelykuluihin.

KEMIRA OYJ:N OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

30.6.2017 Kemira Oyj:n osakepääoma oli 221,8 miljoonaa euroa ja osakkeiden määrä 155 342 557. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa.

Kesäkuun lopussa Kemira Oyj:llä oli 33 080 rekisteröityä osakkeenomistajaa (32 352). Ulkomaisten osakkeenomistajien osuus oli 26,0 % (23,5 %) hallintarekisteröidyt omistukset mukaan lukien. Kotitalouksien osuus oli 16,6 % (16,0 %). Kemiralla oli hallussaan omia osakkeita 2 980 196 kappaletta (2 975 327), mikä vastaa 1,9 % (1,9 %) Kemira Oyj:n osakkeista.

Kemira Oyj:n osakekurssi laski 9 % tammi-kesäkuussa, ja Kemira Oyj:n osakkeiden päätöskurssi Nasdaq Helsingissä oli kesäkuun 2017 lopussa 11,06 euroa (31.12.2016: 12,13). Osakkeen ylin hinta oli 12,30 euroa ja alin 11,01 euroa tammi-kesäkuussa 2017. Osakkeen keskimääräinen päivävaihto oli 11,78 euroa. Yhtiön markkina-arvo omilla osakkeilla vähennettynä oli kesäkuun 2017 lopussa 1 685 miljoonaa euroa (31.12.2016: 1 848).

Tammi-kesäkuussa 2017 Kemira Oyj:n osakkeiden Nasdaq Helsingissä vaihdettujen osakkeiden määrä oli 247 miljoonaa kappaletta (1-6/2017: 356). Osakkeiden keskimääräinen päivävaihto oli 169 389 (280 379) osaketta. Kemira Oyj:n osakkeiden kokonaisvaihto tammi-kesäkuussa 2017 oli 35 miljoonaa euroa (54), josta 41 % (36 %) tapahtui muilla kaupankäyntipaikoilla (BATS, Chi-X, Turquoise). Lähde: Nasdaq ja Kemira.com.

VALTUUTUKSET

Vuoden 2017 varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 4 800 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta ("Hankkimisvaltuutus"). Hankkimisvaltuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään myös enintään 15 600 000 uuden osakkeen antamisesta sekä enintään 7 800 000 yhtiön hallussa olevan yhtiön oman osakkeen luovuttamisesta ("Osakeantivaltuutus"). Osakeantivaltuutus on voimassa 31.5.2018 saakka. Osakeantivaltuutusta on käytetty hallituksen jäsenten palkitsemiseen liittyen.

LÄHIAJAN RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Huntsman Pigmentsin Porin-tehtaalla tapahtui 30.1.2017 laaja tulipalo. Kemiran tehdas tuotantoalueella ei altistunut palolle, eikä tulipalo aiheuttanut henkilövahinkoja. Huntsman Pigments (nykyisin Venator) on Kemiran rautakoagulanttituotannon keskeinen raaka-ainetoimittaja. Huntsman myös ostaa kemikaaleja ja energiaa Kemiralta. Huntsman arvioi virallisesti pääsevänsä täyteen kapasiteettiin vuoden 2018 loppuun mennessä tuotantokapasiteetin ollessa noin 40 % vuoden 2018 toisella neljänneksellä. Vahinko aiheuttaa Kemiralle liikevaihdon menetystä, lisäkustannuksia sekä vaihtoehtoisten raaka-aineiden saatavuuteen ja käytettävyyteen liittyviä riskejä. Kemira arvioi liikevaihdon menetyksen olevan noin 20 miljoonaa euroa vuonna 2017. Käyttökatteeseen kohdistuvan negatiivisen vaikutuksen (ennen vakuutuskorvausta) odotetaan olevan enintään 2-4 miljoonaa euroa neljännestä kohti korkeampien kustannusten ja liikevaihdon menetyksen vuoksi. Kemiralla on liiketoiminnan keskeytymisvakuutus, jonka limiitti on 10 miljoonaa euroa kriittistä toimittajaa koskevaa tapausta kohti. Kemira odottaa saavansa korvattua suurimman osan myyntikatemenetyksestään vuonna 2017. Ensimmäisellä vuosipuoliskolla negatiivinen vaikutus käyttökatteeseen oli noin 3 miljoonaa euroa ja Kemira kirjasi ensimmäisen vakuutuskorvauksen toisella vuosineljänneksellä suuruudeltaan 2,5 miljoonaa euroa.

Yksityiskohtainen selvitys Kemiran riskienhallinnan periaatteista ja organisoinnista on luettavissa yhtiön kotisivuilla osoitteessa <http://www.kemira.com>. Selvitys rahoitusriskeistä on julkaistu vuoden 2016 tilinpäätöksen liitetiedoissa.

MUITA KATSAUSKAUDEN TAPAHTUMIA

Toukokuussa 2017 Kemira vaihtoi vuonna 2019 erääntyvää joukkovelkakirjalainaa 100 miljoonalla eurolla uuteen toukokuussa liikkeeseenlaskettuun 200 miljoonan euron vakuudettomaan lainaan. Uusi laina erääntyy 30.5.2024, ja sille maksetaan kiinteää 1,750 prosentin vuotuista korkoa.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISIÄ TAPAHTUMIA

Petri Castrén nimitettiin 20.7.2017 Americas-alueen johtajaksi 1.9.2017 alkaen. Hän jatkaa lisäksi Kemiran talousjohtajana. Kim Poulsen, johtaja, Pulp & Paper, jatkaa APAC-alueen johtajana ja Antti Salminen, johtaja, Industry & Water, EMEA-alueen johtajana.

NÄKYMÄT VUODELLE 2017 (ENNALLAAN)

Kemira odottaa operatiivisen käyttökateen paranevan edellisvuoden tasosta (2016: 302,5 miljoonaa euroa).

KESKIPITKÄN JA PITKÄN AIKAVÄLIN TALOUDELLISET TAVOITTEET (ENNALLAAN)

Kemiran tavoitteena on markkinoita nopeampi liikevaihdon kasvu ja operatiivinen käyttökateprosentti 14-16 %. Velkaantumisasetus tavoitteena on alle 60 %.

Helsingissä 20.7.2017

Kemira Oyj
Hallitus

Kaikki tässä katsauksessa esitetyt ennusteet ja arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen näkemykseen talouden kehityksestä, ja todelliset tulokset voivat olla merkittävästikin erilaiset.

TALOUSTIEDOTTAMISEN AIKATAULU 2017 JA 2018

Osavuositarkastus, tammi-syyskuu 2017	25.10.2017
Kemira Oyj:n tilinpäätöstiedote 2017	8.2.2018
Osavuositarkastus, tammi-maaliskuu 2018	27.4.2018
Puolivuositarkastus, tammi-kesäkuu 2018	20.7.2018
Osavuositarkastus, tammi-syyskuu 2018	24.10.2018

Kemiran pääomamarkkinapäivä järjestetään Lontoossa 21.9.2017.

TIEDOTUSTILAISUUS JA PUHELINKONFERENSSI ANALYYTIKOILLE JA TOIMITTAJILLE

Tulosjulkistustilaisuus analyytikoille, sijoittajille ja lehdistölle järjestetään 20.7.2017 klo 16.00 GLO Hotel Kluuvissa, Kluuvikatu 4, 2. krs, Helsinki. Tuloksen esittelevät toimitusjohtaja Jari Rosendal ja talousjohtaja Petri Castrén. Tilaisuus on englanninkielinen ja sen voi katsoa webcastina yhtiön internetsivuilla osoitteessa: www.kemira.com/investors. Esitysmateriaali ja tallenne webcastista ovat saatavilla yllämainituilla internetsivuilla. Suomeksi esitysmateriaali löytyy osoitteesta:

Voit osallistua Q&A-osioon puhelinkonferenssissa soittamalla noin 10 minuuttia ennen tilaisuuden alkua numeroon: 09 7479 0361. Konferenssitunnus: 8255317.

KEMIRA-KONSERNI

KONSERNIN TULOSLASKELMA

	4-6/2017	4-6/2016	1-6/2017	1-6/2016	2016
Milj. euroa					
Liikevaihto	617,2	587,8	1 227,3	1 170,5	2 363,3
Liiketoiminnan muut tuotot	1,1	1,4	2,2	3,0	5,1
Liiketoiminnan kulut	-551,3	-519,9	-1 095,8	-1 033,1	-2 084,2
Käyttökate	67,0	69,3	133,7	140,4	284,2
Poistot ja arvonalentumiset	-33,5	-34,4	-67,5	-66,3	-137,2
Liikevoitto	33,5	34,9	66,2	74,1	147,0
Rahoituskulut, netto	-7,7	-0,3	-14,4	-6,3	-19,1
Osuus osakkuusyritysten voitoista ja tappioista	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
Voitto ennen veroja	25,9	34,6	51,9	67,9	128,0
Tuloverot	-6,2	-7,9	-12,5	-15,5	-30,1
Tilikauden tulos	19,6	26,7	39,4	52,4	97,9
Tilikauden tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	17,7	25,0	36,0	49,5	91,8
Määräysvallattomille omistajille	1,9	1,7	3,5	2,9	6,1
Tilikauden tulos	19,6	26,7	39,4	52,4	97,9
Osakekohtainen tulos, laimentamaton ja laimennettu, euroa	0,12	0,17	0,24	0,33	0,60

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

	4-6/2017	4-6/2016	1-6/2017	1-6/2016	2016
Milj. euroa					
Tilikauden tulos	19,6	26,7	39,4	52,4	97,9
Muut laajan tuloksen erät					
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi					
Myytävissä olevat rahoitusvarat	0,0	7,2	0,0	-38,8	-31,6
Muuntoerot	-28,7	16,3	-28,3	2,0	11,3
Rahavirran suojaus	2,3	3,0	-2,7	-1,3	8,5
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleenarvostus	0,0	0,0	0,0	0,0	-10,7
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-26,4	26,5	-31,0	-38,1	-22,5
Tilikauden laaja tulos	-6,8	53,2	8,4	14,3	75,4
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	-8,7	51,8	4,6	11,7	69,6
Määräysvallattomille omistajille	1,9	1,4	3,8	2,6	5,8
Tilikauden laaja tulos	-6,8	53,2	8,4	14,3	75,4

KONSERNIN TASE

	30.6.2017	30.6.2016	31.12.2016
Milj. euroa			
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	511,3	514,9	522,4
Muut aineettomat hyödykkeet	105,6	122,6	115,9
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	906,9	831,3	915,6
Osuudet osakkuusyrityksissä	1,3	1,3	1,2
Myytavissä olevat rahoitusvarat	202,4	193,4	202,5
Laskennalliset verosaamiset	29,3	26,2	27,5
Muut pitkäaikaiset varat	4,1	5,1	4,4
Saamiset etuuspohjaisista järjestelyistä	31,7	49,3	32,1
Pitkäaikaiset varat yhteensä	1 792,6	1 744,1	1 821,6
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	227,1	214,0	216,9
Korolliset saamiset	0,2	0,3	0,2
Myyntisaamiset ja muut saamiset	419,5	404,9	386,1
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	24,0	20,1	22,7
Rahavarat	113,7	154,3	173,4
Lyhytaikaiset varat yhteensä	784,5	793,6	799,3
Varat yhteensä	2 577,1	2 537,7	2 620,9
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	1 094,5	1 112,0	1 170,0
Määräysvallattomien omistajien osuus	10,5	10,2	12,9
Oma pääoma yhteensä	1 105,0	1 122,2	1 182,9
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat	690,9	676,8	649,5
Muut velat	21,4	21,4	21,4
Laskennalliset verovelat	62,4	46,4	63,2
Velat etuuspohjaisista järjestelyistä	79,5	75,8	79,8
Varaukset	30,7	31,2	26,5
Pitkäaikaiset velat yhteensä	885,0	851,6	840,4
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	180,9	167,4	157,9
Ostovelat ja muut velat	384,2	359,1	405,2
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	10,4	20,9	20,3
Varaukset	11,8	16,5	14,2
Lyhytaikaiset velat yhteensä	587,2	563,9	597,6
Velat yhteensä	1 472,1	1 415,5	1 438,0
Oma pääoma ja velat yhteensä	2 577,1	2 537,7	2 620,9

LYHENNETTY KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

	4-6/2017	4-6/2016	1-6/2017	1-6/2016	2016
Milj. euroa					
Liiketoiminnan rahavirta					
Tilikauden tulos	19,6	26,7	39,4	52,4	97,9
Oikaisut, yhteensä	60,4	50,9	105,8	88,5	186,6
Rahavirta ennen nettokäyttöpääoman muutosta	80,0	77,6	145,2	140,9	284,5
Nettokäyttöpääoman muutos	-22,8	-6,1	-64,8	-40,1	29,5
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	57,3	71,5	80,4	100,8	314,0
Rahoituskulut, netto ja saadut osingot	-17,7	-7,1	-21,7	-6,2	-20,2
Maksetut välittömät verot	-11,0	-7,4	-17,9	-11,4	-23,2
Liiketoiminnan nettorahavirta	28,6	57,0	40,8	83,2	270,6
Investointien rahavirta					
Tytäryritysten hankinnat ja liiketoimintakaupat, vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	0,0	0,0	0,0	1,9	2,0
Muut investoinnit	-45,2	-43,3	-82,1	-74,7	-212,6
Luovutustulot	0,1	36,1	0,2	36,5	36,9
Pitkäaikaisten lainasaamisten vähennys (+) / lisäys (-)	0,0	0,0	0,0	0,6	0,9
Investointien nettorahavirta	-45,1	-7,2	-81,9	-35,7	-172,8
Rahoituksen rahavirta					
Pitkäaikaisten lainojen nostot (+)	100,0	50,0	100,0	50,0	50,0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut (-)	-9,4	-12,4	-40,8	-12,4	-48,1
Lyhytaikaisten lainojen nostot (+) / takaisinmaksut (-)	-0,6	-4,5	14,2	4,4	6,8
Maksetut osingot	-86,9	-86,0	-86,9	-86,0	-86,5
Muut rahoituserät	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahoituksen nettorahavirta	3,0	-52,9	-13,5	-44,0	-77,8
Rahavarojen nettovähennys (-) / -lisäys (+)	-13,5	-3,1	-54,6	3,5	20,0
Rahavarat tilikauden lopussa	113,7	154,3	113,7	154,3	173,4
Valuuttakurssivoitot (+) / -tappiot (-) rahavaroista	-4,3	1,2	-5,0	-0,7	1,9
Rahavarat tilikauden alussa	131,5	156,2	173,4	151,5	151,5
Rahavarojen nettovähennys (-) / -lisäys (+)	-13,5	-3,1	-54,6	3,5	20,0

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Milj. euroa	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma								Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma Yhteensä
	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Käyvän arvon ja muut rahastot	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Muuntoerot	Omat osakkeet	Kertyneet voittovarot	Yhteensä		
Oma pääoma 1.1.2016	221,8	257,9	94,2	196,3	-12,4	-22,0	444,5	1 180,3	12,9	1 193,2
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	49,5	49,5	2,9	52,4
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-	-	-40,1	-	2,3	-	0,0	-37,8	-0,3	-38,1
Tilikauden laaja tulos	-	-	-40,1	-	2,3	-	49,5	11,7	2,6	14,3
Liiketoimet omistajien kanssa										
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-80,7 ¹⁾	-80,7	-5,3	-86,0
Omien osakkeiden siirto osakepalkkiojärjestelmään kuuluville	-	-	-	-	-	1,9	-	1,9	-	1,9
Omien osakkeiden siirto hallitukselle	-	-	-	-	-	0,1	-	0,1	-	0,1
Osakeperusteinen palkitseminen	-	-	-	-	-	-	-1,3	-1,3	-	-1,3
Siirrot omassa pääomassa	-	-	1,0	-	-	-	-1,0	0,0	-	0,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	-	-	1,0	-	-	2,0	-83,0	-80,0	-5,3	-85,3
Oma pääoma 30.6.2016	221,8	257,9	55,1	196,3	-10,1	-20,0	411,0	1 112,0	10,2	1 122,2
¹⁾ Vuoden 2015 tuloksesta jaetun osingon yhteismäärä oli 80,7 milj. e (0,53 euroa osakkeelta). Yhtiökokous hyväksyi 0,53 euron osingon 21.3.2016. Osingon täsmäytyspäivä oli 23.3.2016 ja osinko maksettiin 6.4.2016.										
Oma pääoma 1.1.2017	221,8	257,9	72,2	196,3	-0,8	-20,0	442,6	1 170,0	12,9	1 182,9
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	35,9	35,9	3,4	39,4
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-	-	-2,7	-	-28,6	-	-	-31,3	0,3	-31,0
Tilikauden laaja tulos	-	-	-2,7	-	-28,6	-	35,9	4,6	3,8	8,4
Liiketoimet omistajien kanssa										
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-80,7 ²⁾	-80,7	-6,2	-86,9
Omien osakkeiden palautus	-	-	-	-	-	-0,1	-	-0,1	-	-0,1
Omien osakkeiden siirto hallitukselle	-	-	-	-	-	0,1	-	0,1	-	0,1
Osakeperusteinen palkitseminen	-	-	-	-	-	-	0,6	0,6	-	0,6
Siirrot omassa pääomassa	-	-	-0,8	-	-	-	0,8	0,0	-	0,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	-	-	-0,8	-	-	0,0	-79,3	-80,1	-6,2	-86,3
Oma pääoma 30.6.2017	221,8	257,9	68,7	196,3	-29,4	-20,0	399,2	1 094,5	10,5	1 105,0

²⁾ Vuoden 2016 tuloksesta jaetun osingon yhteismäärä oli 80,7 milj. e (0,53 euroa osakkeelta). Yhtiökokous hyväksyi 0,53 euron osingon 24.3.2017. Osingon täsmäytyspäivä oli 28.3.2017 ja osinko maksettiin 11.4.2017.

Kemiran hallussa oli 30.6.2017 omia osakkeita yhteensä 2 980 196 kpl. Omien osakkeiden keskimääräinen hankintahinta oli 6,73 euroa ja osuus osakepääomasta ja kaikkien osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä 1,9 %. Omien osakkeiden yhteenlaskettu kirjanpidollinen vasta-arvo on 4,3 milj. euroa.

Ylikurssirahasto on vuoden 2001 optio-ohjelman merkintöjen kautta karttunut, vanhan osakeyhtiölain (734/1978) mukainen rahasto, joka ei enää muutu. Käyvän arvon rahasto on käypään arvoon arvostettujen osakkeiden sekä suojauslaskennan kautta karttuva rahasto. Muut rahastot ovat paikallisten lainsäädäntöjen vaatimia. Sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

TUNNUSLUVUT

Kemira esittää IFRS-raportoinnissa tiettyjä taloudellisia tunnuslukuja (vaihtoehtoiset tunnusluvut), jotka eivät ole IFRS-standardien mukaan määriteltyjä tunnuslukuja. Kemira uskoo näiden johdon seuraamien vaihtoehtoisten tunnuslukujen, kuten operatiivinen käyttökate ja operatiivinen liikevoitto, antavan hyödyllistä ja vertailukelpoista tietoa Kemiran operatiivisesta liiketoiminnan kehityksestä. Kemiran esittämiä vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei pidä tarkastella erillään vastaavista IFRS-tunnusluvuista ja niitä tulee lukea yhdessä lähinnä vastaavien IFRS-tunnuslukujen kanssa. Tunnuslukujen laskentakaavat ovat luettavissa tässä raportissa ja osoitteessa www.kemira.fi > Sijoittajat > Taloustieto.

	2017 4-6	2017 1-3	2016 10-12	2016 7-9	2016 4-6	2016 1-3	2017 1-6	2016 1-6	2016 1-12
Tuloslaskelma ja kannattavuus									
Liikevaihto, milj. euroa	617,2	610,0	596,5	596,3	587,8	582,7	1 227,3	1 170,5	2 363,3
Operatiivinen käyttökate, milj. euroa	77,1	69,0	70,0	80,8	78,9	72,8	146,1	151,7	302,5
Operatiivinen käyttökate, %	12,5	11,3	11,7	13,6	13,4	12,5	11,9	13,0	12,8
Käyttökate, milj. euroa	67,0	66,7	65,5	78,3	69,3	71,1	133,7	140,4	284,2
Käyttökate, %	10,9	10,9	11,0	13,1	11,8	12,2	10,9	12,0	12,0
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät käyttökateessa, milj. euroa	-10,1	-2,3	-4,5	-2,5	-9,6	-1,7	-12,4	-11,3	-18,3
Operatiivinen liikevoitto, milj. euroa	43,6	34,9	36,1	46,5	46,6	40,9	78,6	87,5	170,1
Operatiivinen liikevoitto, %	7,1	5,7	6,1	7,8	7,9	7,0	6,4	7,5	7,2
Liikevoitto, milj. euroa	33,5	32,6	29,2	43,7	34,9	39,2	66,2	74,1	147,0
Liikevoitto, %	5,4	5,3	4,9	7,3	5,9	6,7	5,4	6,3	6,2
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa, milj. euroa	-10,1	-2,3	-6,9	-2,8	-11,7	-1,7	-12,4	-13,4	-23,1
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	6,4	6,2	5,5	8,4	7,2	7,8	6,2	7,5	7,1
Sidottu pääoma, milj. euroa	1 749,7	1 736,8	1 718,2	1 711,5	1 709,6	1 697,8	1 749,7	1 709,6	1 718,2
Operatiivinen sidottu pääoman tuotto, %	9,2	9,5	9,9	9,8	9,8	9,7	9,2	9,8	9,9
Sidotun pääoman tuotto (ROCE), %	8,0	8,1	8,6	7,9	7,9	7,9	8,0	7,9	8,6
Rahavirta									
Liiketoiminnan nettorahavirta, milj. euroa	28,6	12,2	102,4	85,0	57,0	26,2	40,8	83,2	270,6
Investoinnit, milj. euroa	45,2	36,9	89,3	48,5	43,3	29,5	82,1	72,8	210,6
Investoinnit ilman yritysostoja, milj. euroa	45,2	36,9	89,4	48,5	43,3	31,4	82,1	74,7	212,6
Investoinnit ilman yritysostoja / liikevaihto, %	7,3	6,0	15,0	8,1	7,4	5,4	6,7	6,4	9,0
Rahavirta investointien jälkeen, milj. euroa	-16,5	-24,6	13,4	36,9	49,8	-2,3	-41,1	47,5	97,8
Tase ja vakavaraisuus									
Omanvaraisuusaste, %	42,9	42,7	45,2	44,8	44,3	42,5	42,9	44,3	45,2
Velkaantuneisuus (gearing), %	68,6	59,1	53,6	57,8	61,5	60,0	68,6	61,5	53,6
Korolliset nettovelat, milj. euroa	758,0	660,9	634,0	665,7	689,9	644,1	758,0	689,9	634,0
Henkilömäärä									
Henkilöstö kauden lopussa	4 849	4 771	4 818	4 843	4 873	4 711	4 849	4 873	4 818
Henkilöstö keskimäärin	4 820	4 775	4 823	4 856	4 815	4 715	4 798	4 765	4 802
Valuuttakurssit kauden lopussa									
USD	1,141	1,069	1,054	1,116	1,110	1,139	1,141	1,110	1,054
CAD	1,478	1,427	1,419	1,469	1,438	1,474	1,478	1,438	1,419
SEK	9,639	9,532	9,553	9,621	9,424	9,225	9,639	9,424	9,553
CNY	7,738	7,364	7,320	7,446	7,376	7,351	7,738	7,376	7,320
BRL	3,760	3,380	3,431	3,621	3,590	4,117	3,760	3,590	3,431
Osakekohtaiset tunnusluvut, euroa									
Osakekohtainen tulos, laimentamaton ja laimennettu ¹⁾	0,12	0,12	0,11	0,16	0,17	0,16	0,24	0,33	0,60
Liiketoiminnan nettorahavirta / osake, ¹⁾	0,19	0,08	0,68	0,55	0,38	0,17	0,27	0,55	1,78
Oma pääoma / osake ¹⁾	7,18	7,24	7,68	7,48	7,30	6,96	7,18	7,30	7,68
Osakemäärät (1 000)									
Keskimääräinen osakemäärä, laimentamaton ¹⁾	152 360	152 358	152 367	152 367	152 363	152 160	152 359	152 262	152 314
Keskimääräinen osakemäärä, laimennettu ¹⁾	152 605	152 611	152 451	152 547	152 557	152 548	152 608	152 553	152 526
Osakemäärä kauden lopulla, laimentamaton ¹⁾	152 362	152 354	152 367	152 367	152 367	152 356	152 362	152 367	152 367
Osakemäärä kauden lopulla, laimennettu ¹⁾	152 595	152 606	152 619	152 518	152 561	152 550	152 595	152 561	152 619

¹⁾ Osakkeiden lukumäärä, joka ei sisällä konsernin omistamia osakkeita.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Operatiivinen käyttökate

Liikevoitto + poistot + arvonalentumiset - vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ¹⁾

Uudelleenjärjestely- ja kustannussäästöohjelmat + transaktio- ja integraatiokulut yrityshankinnoissa + liiketoimintojen ja omaisuuden myynti + muut erät

Operatiivinen liikevoitto

Liikevoitto - vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %

$(\text{Voitto ennen veroja} + \text{korkokulut} + \text{muut rahoituskulut}) \times 100$
 $(\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat})^2$

Operatiivinen sidotun pääoman tuotto (Operatiivinen ROCE), %

$(\text{Operatiivinen liikevoitto} + \text{osuus osakkuusyriytysten tuloksesta}) \times 100^3$
Sidottu pääoma ^{4) 5)}

Sidotun pääoman tuotto (ROCE), %

$(\text{Liikevoitto} + \text{osuus osakkuusyriytysten tuloksesta}) \times 100^3$
Sidottu pääoma ^{4) 5)}

Nettokäyttöpääoma

Vaihto-omaisuus + myyntisaamiset + muut saamiset, poislukien johdannais-saamiset, jaksotetut korkotuotot ja muut rahoituserät - ostovelat - muut velat, poislukien johdannaisvelat, jaksotetut korkokulut ja muut rahoituserät

Rahavirta investointien jälkeen

Liiketoiminnan nettorahavirta + investointien nettorahavirta

Omavaraisuusaste, %

$\text{Oma pääoma} \times 100$
Taseen loppusumma - saadut ennakot

Velkaantuneisuus (gearing), %

$\text{Korolliset nettovelat} \times 100$
Oma pääoma

Korolliset nettovelat

Korolliset velat - rahavarat

Osakekohtainen tulos (EPS)

Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden voitosta
Keskimääräinen osakemäärä

Liiketoiminnan nettorahavirta / osake

Liiketoiminnasta kertynyt nettorahavirta
Keskimääräinen osakemäärä

Oma pääoma / osake

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma kauden lopussa
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa

¹⁾ Taloudelliset tunnusluvut, jotka eivät ole IFRS-standardien mukaan määriteltyjä tunnuslukuja voivat sisältää tuottoja ja kuluja, jotka vaikuttavat Kemiran taloudellisen raportoinnin vertailukelpoisuuteen. Yleensä nämä vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ovat uudelleenjärjestely- ja kustannussäästöohjelmat; transaktio- ja integraatiokulut yrityshankinnoissa sekä liiketoimintojen ja omaisuuden myynti.

²⁾ Keskimäärin

³⁾ Liikevoitto ja osuus osakkuusyriytysten tuloksesta ovat 12 kuukauden liukuva keskiarvo katsauskauden lopussa.

⁴⁾ 12 kuukauden liukuva keskiarvo

⁵⁾ Sidottu pääoma = aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet + aineettomat hyödykkeet + nettokäyttöpääoma + osuudet osakkuusyriytisissä

TUNNUSLUKUJEN TÄSMÄYTYS IFRS-LUKUIHIIN

	2017 4-6	2017 1-3	2016 10-12	2016 7-9	2016 4-6	2016 1-3	2017 1-6	2016 1-6	2016 1-12
Milj. euroa									
VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT KÄYTTÖKATTEESSA JA LIIKEVOITTOSSA									
Operatiivinen käyttökate	77,1	69,0	70,0	80,8	78,9	72,8	146,1	151,7	302,5
Uudelleenjärjestely- ja kustannussäästöohjelmat	-7,5	-1,9	-1,1	-0,4	-4,3	0,0	-9,4	-4,3	-5,8
Transaktio- ja integraatiokulut yrityshankinnoissa	0,2	0,1	-1,2	-0,5	-1,9	-1,4	0,2	-3,3	-5,0
Liiketoimintojen ja omaisuuden myynti	-2,6	0,0	0,0	0,2	0,0	0,3	-2,6	0,3	0,5
Muut erät	-0,1	-0,5	-2,2	-1,8	-3,4	-0,6	-0,6	-4,0	-8,0
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-10,1	-2,3	-4,5	-2,5	-9,6	-1,7	-12,4	-11,3	-18,3
Käyttökate	67,0	66,7	65,5	78,3	69,3	71,1	133,7	140,4	284,2
Operatiivinen liikevoitto	43,6	34,9	36,1	46,5	46,6	40,9	78,6	87,5	170,1
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät käyttökatteessa	-10,1	-2,3	-4,5	-2,5	-9,6	-1,7	-12,4	-11,3	-18,3
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät poistoissa ja arvonalentumisissa	0,0	0,0	-2,4	-0,3	-2,1	0,0	0,0	-2,1	-4,8
Liikevoitto	33,5	32,6	29,2	43,7	34,9	39,2	66,2	74,1	147,0
SIDOTUN PÄÄOMAN TUOTTO JA OPERATIIVINEN SIDOTUN PÄÄOMAN TUOTTO									
Operatiivinen liikevoitto	43,5	34,9	36,1	46,5	46,6	40,9	78,6	87,5	170,1
Liikevoitto	33,5	32,6	29,2	43,7	34,9	39,2	66,2	74,1	147,0
Osuus osakkuusyritysten voitoista ja tappioista	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
Sidottu pääoma	1 749,7	1 736,8	1 718,2	1 711,5	1 709,6	1 697,8	1 749,7	1 709,6	1 718,2
Operatiivinen sidotun pääoman tuotto, %	9,2	9,5	9,9	9,8	9,8	9,7	9,2	9,8	9,9
Sidotun pääoman tuotto (ROCE), %	8,0	8,1	8,6	7,9	7,9	7,9	8,0	7,9	8,6
NETTOKÄYTTÖPÄÄOMA									
Vaihto-omaisuus	227,1	230,2	216,9	214,0	214,0	215,4	227,1	214,0	216,9
Myyntisaamiset ja muut saamiset	419,5	412,8	386,1	398,9	404,9	404,6	419,5	404,9	386,1
Poislukien rahoituserät muissa saamisissa	-21,2	-15,1	-16,8	-15,3	-19,3	-26,0	-21,2	-19,3	-16,8
Ostovelat ja muut velat	384,2	490,3	405,2	377,5	359,1	462,3	384,2	359,1	405,2
Poislukien rahoituserät muissa veloissa	-5,6	-98,4	-13,6	-16,7	-20,4	-119,1	-5,6	-20,4	-13,6
Nettokäyttöpääoma	246,8	236,0	194,6	236,8	260,9	250,8	246,8	260,9	194,6
KOROLLISET NETTOVELAT									
Pitkäaikaiset korolliset velat	690,9	592,1	649,5	656,8	676,8	666,6	690,9	676,8	649,5
Lyhytaikaiset korolliset velat	180,8	200,3	157,9	170,7	167,4	133,7	180,8	167,4	157,9
Korolliset velat	871,7	792,4	807,4	827,5	844,2	800,3	871,7	844,2	807,4
Rahavarat	113,7	131,5	173,4	161,9	154,3	156,2	113,7	154,3	173,4
Korolliset nettovelat	758,0	660,9	634,0	665,6	689,9	644,1	758,0	689,9	634,0

SEGMENTTIEN VUOSINELJÄNNESTIEDOT

	2017 4-6	2017 1-3	2016 10-12	2016 7-9	2016 4-6	2016 1-3	2017 1-6	2016 1-6	2016 1-12
Milj. euroa									
Liikevaihto									
Pulp & Paper	368,9	372,2	368,6	365,2	361,1	362,4	741,1	723,5	1 457,3
Industry & Water	248,3	237,8	227,9	231,1	226,7	220,3	486,1	447,0	906,0
Yhteensä	617,2	610,0	596,5	596,3	587,8	582,7	1 227,3	1 170,5	2 363,3
Operatiivinen käyttökate									
Pulp & Paper	47,8	46,0	46,3	51,8	49,3	47,9	93,8	97,2	195,3
Industry & Water	29,3	22,9	23,7	29,0	29,6	24,9	52,3	54,5	107,2
Yhteensä	77,1	69,0	70,0	80,8	78,9	72,8	146,1	151,7	302,5
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät käyttökateessa									
Pulp & Paper	-2,7	-0,9	-1,9	-1,3	-3,1	-1,2	-3,6	-4,3	-7,5
Industry & Water	-7,4	-1,4	-2,6	-1,2	-6,5	-0,5	-8,8	-7,0	-10,8
Yhteensä	-10,1	-2,3	-4,5	-2,5	-9,6	-1,7	-12,4	-11,3	-18,3
Käyttökate									
Pulp & Paper	45,1	45,1	44,4	50,5	46,2	46,7	90,2	92,9	187,8
Industry & Water	22,0	21,5	21,1	27,8	23,1	24,4	43,5	47,5	96,4
Yhteensä	67,0	66,7	65,5	78,3	69,3	71,1	133,7	140,4	284,2
Operatiivinen liikevoitto									
Pulp & Paper	25,7	23,8	24,5	30,0	28,9	28,2	49,6	57,1	111,6
Industry & Water	17,9	11,1	11,6	16,5	17,7	12,7	29,0	30,4	58,5
Yhteensä	43,6	34,9	36,1	46,5	46,6	40,9	78,6	87,5	170,1
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa									
Pulp & Paper	-2,7	-0,9	-4,2	-1,5	-3,1	-1,2	-3,6	-4,3	-10,0
Industry & Water	-7,4	-1,4	-2,7	-1,3	-8,6	-0,5	-8,8	-9,1	-13,1
Yhteensä	-10,1	-2,3	-6,9	-2,8	-11,7	-1,7	-12,4	-13,4	-23,1
Liikevoitto									
Pulp & Paper	23,0	22,9	20,3	28,5	25,8	27,0	45,9	52,8	101,6
Industry & Water	10,5	9,7	8,9	15,2	9,1	12,2	20,2	21,3	45,4
Yhteensä	33,5	32,6	29,2	43,7	34,9	39,2	66,2	74,1	147,0

AINEELLISTEN KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

	1-6/2017	1-6/2016	2016
Milj. euroa			
Kirjanpitoarvo kauden alussa	915,6	815,3	815,3
Tytäryritysten hankinnat ja liiketoimintakaupat	-	-	0,0
Lisäykset	77,2	71,7	198,3
Vähennykset	0,0	-1,0	-1,2
Poistot ja arvonalentumiset	-54,3	-51,7	-106,9
Valuuttakurssierot ja muut muutokset	-31,5	-3,0	10,1
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	906,9	831,3	915,6

LIKEARVON JA MUIDEN AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

	1-6/2017	1-6/2016	2016
Milj. euroa			
Kirjanpitoarvo kauden alussa	638,3	653,0	653,0
Tytäryritysten hankinnat ja liiketoimintakaupat	-	-0,8	-4,0
Lisäykset	4,9	3,1	14,3
Vähennykset	0,0	-	-
Poistot ja arvonalentumiset	-13,3	-14,6	-30,3
Valuuttakurssierot ja muut muutokset	-13,1	-3,2	5,3
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	616,9	637,5	638,3

JOHDANNAISINSTRUMENTIT

Milj. euroa	30.6.2017		31.12.2016	
	Nimellisarvo	Käypä arvo	Nimellisarvo	Käypä arvo
Valuuttajohdannaiset				
Valuuttatermiinisopimukset	304,5	2,8	260,9	-1,3
Korkojohdannaiset				
Koronvaihtosopimukset	271,3	0,1	304,8	1,2
joista rahavirran suojaukseen	171,3	-1,6	204,8	-2,2
joista käyvän arvon suojaukseen	100,0	1,7	100,0	3,4
Muut johdannaiset				
	GWh	Käypä arvo	GWh	Käypä arvo
Ostetut sähköjohdannaiset	1 840,8	-0,4	1 971,5	3,0
joista rahavirran suojaukseen	1 840,8	-0,4	1 971,5	3,0

Sopimusten käypä arvo perustuu raportointipäivän markkinahintaan niiltä osin kuin sopimukset ovat julkisen kaupankäynnin kohteena. Muut sopimukset on arvostettu niistä aiheutuvien kassavirtojen nykyarvoon.

RAHOITUSVAROJEN KÄYVÄT ARVOT

Milj. euroa	30.6.2017				31.12.2016			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä netto	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä netto
Hierarkia								
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	-	202,4	202,4	-	-	202,5	202,5
Muut pitkäaikaiset varat	-	4,1	-	4,1	-	4,4	-	4,4
Valuuttajohdannaiset	-	5,1	-	5,1	-	2,8	-	2,8
Korkojohdannaiset, suojauskanta	-	1,7	-	1,7	-	3,4	-	3,4
Muut johdannaiset	-	0,4	-	0,4	-	3,8	-	3,8
Muut saamiset	-	54,5	-	54,5	-	0,2	-	0,2
Myyntisaamiset	-	302,8	-	302,8	-	291,1	-	291,1
Yhteensä	-	368,6	202,4	571,0	-	305,7	202,5	508,2

Taso 1: Käypä arvo määräytyy markkinoilta saatavien noteerausten perusteella.

Taso 2: Käypä arvo määritetään arvostusmenetelmien avulla. Käyvällä arvolla tarkoitetaan arvoa, joka on todettavissa rahoitusvälineen osien tai vastaavien rahoitusvälineiden markkina-arvosta; tai arvoa, joka on todettavissa rahoitusmarkkinoilla yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla ja -menetelmillä, jos markkina-arvo on niiden avulla luotettavasti määritettävissä.

Taso 3: Käypä arvo määritetään käyttäen arvostusmenetelmiä, joissa käytettävillä tekijöillä on merkittävä vaikutus kirjattuun käypään arvoon, ja nämä tekijät eivät perustu todettavissa oleviin markkinatietoihin. Taso 3 sisältää pääosin Pohjolan Voima -konsernin osakkeita.

Taso 3 täsmäytyslaskelma	Yhteensä netto	
	30.6.2017	31.12.2016
Instrumentti		
Tasearvo kauden alussa	202,5	271,6
Vaikutus laajaan tulokseen	-	-39,5
Lisäykset	-	0,0
Vähennykset	-0,1	-29,6
Tasearvo kauden lopussa	202,4	202,5

RAHOITUSVELKOJEN KÄYVÄT ARVOT

Milj. euroa	30.6.2017				31.12.2016			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä netto	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä netto
Hierarkia								
Pitkäaikaiset lainat	-	717,2	-	717,2	-	673,5	-	673,5
Pitkäaikaisien lainojen lyhennykset	-	76,9	-	76,9	-	65,7	-	65,7
Pitkäaikaiset muut velat	-	21,4	-	21,4	-	21,4	-	21,4
Rahoitusleasingvelat	-	0,3	-	0,3	-	0,5	-	0,5
Lyhytaikaiset lainat rahoituslaitoksilta	-	104,8	-	104,8	-	98,7	-	98,7
Muut velat	-	39,3	-	39,3	-	33,6	-	33,6
Valuuttajohdannaiset	-	2,3	-	2,3	-	4,1	-	4,1
Korkojohdannaiset, suojauslaskenta	-	1,6	-	1,6	-	2,2	-	2,2
Muut johdannaiset	-	0,8	-	0,8	-	0,8	-	0,8
Ostovelat	-	151,7	-	151,7	-	159,6	-	159,6
Yhteensä	-	1 116,3	-	1 116,3	-	1 060,1	-	1 060,1

VASTUUSITOUMUKSET

Milj. euroa	30.6.2017	30.6.2016	31.12.2016
Annetut pantit			
Omien sitoumusten puolesta	5,9	6,0	5,9
Takaukset			
Omien sitoumusten puolesta	56,0	51,8	54,4
Muiden puolesta	3,9	3,1	3,1
Käyttöleasingvastuut			
Vuoden sisällä erääntyvät	37,4	35,8	39,7
Yli vuoden päästä erääntyvät	156,5	171,2	171,5
Muut vastuut			
Omien sitoumusten puolesta	1,1	1,1	1,1
Osakkuusyritysten puolesta	0,4	0,5	0,4

Merkittävimmät taseen ulkopuoliset investointisitoumukset

Merkittävimmät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaa koskevat sopimuksiin perustuvat sitoumukset 30.6.2017 olivat noin 28 miljoonaa euroa liittyen tehdasinvestointeihin.

OIKEUDENKÄYNNIT

Kemira Oyj vastaanotti 19.8.2009 haasteen, jossa Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA haki vahingonkorvauksia kuudelta vetyperoksidituottajalta Kemira mukaan lukien, vetyperoksidiliiketoimintaan liittyneistä kilpailulainsäädännön rikkomuksista. Kanteessaan Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA hakee Dortmundin alueelliselta tuomioistuimelta Saksassa päätöstä, jolla se saisi lyhentämättömän ja täydellisen version Euroopan komission 3.5.2006 päiväystä päätöksestä sekä vaatii, että vastaajat, Kemira mukaan lukien, veloitetaan päätöksen nojalla yhteisvastuullisesti maksamaan vahingonkorvauksia korkoineen.

Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA ilmoitti erittelevänsä vahingonkorvausten määrän myöhemmässä vaiheessa saatuaan ensin täydellisen version Euroopan komission päätöksestä. Suuntaa antavana osoituksena vahingonkorvausten määrästä Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA esitti kanteessaan alustavan laskelman ylihinnasta, jonka Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA:lle kanteensa siirtäneiden ja myyneiden osapuolten väitettiin maksaneen vastaajille kilpailusääntöjen rikkomisen seurauksena. Alkuperäisessä haasteessa väitetyn ylihinnan määrän 31.12.2008 mennessä kertyneiden korkojen kanssa todettiin olevan 641,3 miljoonaa euroa.

Sen jälkeen Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA toimitti vastaajien asianajajille 14.4.2011 päivätyin oikeudelle osoitetun kirjelmän ja asiantuntijalausannon. Sanotussa kirjelmässä vähimmäisvahingoksi 31.12.2010 mennessä kertyneiden korkojen kanssa, perustuen kyseiseen asiantuntijalausuntoon, todettiin 475,6 miljoonaa euroa. Kirjelmässä on edelleen todettu, että asiantuntijan vahingonkorvausanalyysi ei sisällä menetettyä voittoa.

Oikeuskäsittely on vireillä Dortmundin alueellisessa tuomioistuimessa Saksassa. Se päätti 29.4.2013 tekemällään päätöksellä keskeyttää käsittelyn ja pyysi toimivallasta Euroopan unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisua, joka on annettu 21.5.2015. Sen jälkeen Dortmundin alueellisen tuomioistuimen pyynnöstä osapuolet ovat jättäneet kirjelmänsä oikeudenkäynnin hyväksyttävyydestä. Tuomioistuimen kyseistä pyyntöä koskevassa kirjelmässään Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA on myös luopunut hakemuksestaan saada päätös, jolla se saisi lyhentämättömän ja täydellisen version Euroopan komission 3.5.2006 päiväystä päätöksestä, ja vaatinut Kemiralta ja kolmelta muulta vastaajalta yhteisvastuullisesti vahingonkorvauksena tuomioistuimen harkinnan mukautuvaa määrää, mutta vähintään 196,2 miljoonaa euroa vaatien lisäksi korkoja 24.8.2009 lukien laskettuna korkokannalla, joka kulloinkin ylittää 5 prosentilla peruskoron, ja muita korkoja 97,6 miljoonalla eurolla. Kemira vastustaa Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA:n kannaetta.

Kemira Oyj on lisäksi saanut 28.4.2011 Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA:n Helsingin kärjäoikeuteen jättämän haasteen, jolla Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA haki Kemira Oyj:lta korvauksia vetyperoksidiliiketoimintaan liittyneistä kilpailulainsäädännön rikkomuksista vaatien enimmillään 78,0 miljoonaa euroa sekä lisäksi viivästyskorkoa 10.11.2008 lukien ja oikeudenkäyntikuluja viivästyskorkeineen. Viitatus kilpailulainsäädännön rikkomukset ovat samat, joiden johdosta CDC on nostanut kanteen Dortmundissa Saksassa. Kärjäoikeus antoi asiassa 4.7.2013 välituomion, johon ei erikseen saanut hakea muutosta. Välituomiossa kärjäoikeus katsoi olevansa toimivaltainen käsittelemään asian ja että vaatimukset eivät ole vanhentuneet ainakaan kokonaan. 19.5.2014 Kemira ilmoitti, että se on allekirjoittanut Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA:n ja CDC Holding SA:n kanssa (yhdessä "CDC") sopimuksen tämän Helsingissä vireillä olleen oikeudenkäynnin sopimisesta. Sopinnon perusteella CDC veti pois vahingonkorvausvaateensa ja Kemira maksoi CDC:lle 18,5 miljoonan euron korvauksen ja korvasi CDC:n oikeudenkäyntikuluja. Sovinto sisältää myös merkittäviä vastuunrajoituksia Kemiralle koskien CDC-yhtiöiden nostamia vireillä olevia oikeudenkäyntejä Dortmundissa, Saksassa (mainittua edellä) ja Amsterdamissa, Hollannissa (mainittu alla).

Kemira Oyj:n tytäryhtiö Kemira Chemicals Oy (aiemmin Finnish Chemicals Oy) on 9.6.2011 vastaanottanut asiakirjat, joiden mukaan CDC Project 13 SA haki Amsterdamin alioikeudessa vahingonkorvauksia neljältä yhtiöltä Kemira mukaan lukien natriumkloraatiliiketoimintaan liittyneistä kilpailulainsäädännön rikkomuksista. Euroopan komissio määräsi kesäkuussa 2008 Finnish Chemicals Oy:lle 10,15 miljoonan euron sakon natriumkloraatiliiketoimintaan liittyneistä kilpailulainsäädännön rikkomuksista vuosina 1994-2000. Kemira Oyj osti Finnish Chemicals in vuonna 2005. Amsterdamin alioikeus antoi 4.6.2014 asiassa päätöksen, jossa se katsoi olevansa toimivaltainen. Kemira valitti kyseisestä toimivaltaa koskevasta päätöksestä Amsterdamin valitustuomioistuimeen, jonka 21.7.2015 antaman päätöksen mukaan Amsterdamin alioikeus on toimivaltainen. Asian käsittely jatkuu Amsterdamin alioikeudessa, jossa ainoa vastaaja on Kemira muiden vastaajien sovittoa kanteen CDC Project 13 SA:n kanssa. CDC Project 13 SA:n 2.12.2015 Amsterdamin alioikeudelle jättämässä kirjelmässä CDC Project 13 SA vaatii Kemiralta vahingonkorvauksena ja korkona laskettuna 2.12.2015 asti 61,1 miljoonaa euroa, josta CDC Project 13 SA pyytää oikeutta vähentämään muiden aikaisempien vastaajien osuuden muista kuin heidän suorista myynneistään, ja näin määräytyvälle summalle lakimääräistä korkoa 2.12.2015 alkaen. Kemira vastustaa CDC Project 13 SA:n kannaetta. Amsterdamin alioikeus antoi 10.5.2017 välipäätöksen tietyistä oikeudellisista kysymyksistä koskien CDC Project 13 SA:n vaatimuksia. Välipäätös oli Kemiralle myönteinen sovellettavien vanhentumissääntöjen osalta, mutta se ei tukenut Kemiran näkemystä siirtojen pätemättömyydestä. CDC on ilmoittanut valittavansa välipäätöksestä ja vastaavasti Kemira on päättänyt jättää vastavalituksen.

Kuten yllä on mainittu Kemiran Helsingin oikeudenkäyntiä koskeva sovinto CDC:n kanssa sisältää myös merkittäviä vastuunrajoituksia Kemiralle koskien CDC-yhtiöiden nostamia vireillä olevia oikeudenkäyntejä Dortmundissa, Saksassa ja Amsterdamissa, Hollannissa. Kyseisistä vastuunrajoituksista huolimatta Kemira ei tällä hetkellä pysty arvioimaan kyseisten kanteiden käsittelyn kestoa tai todennäköistä lopputulosta. Käsittelyjen lopputuloksesta ei voi olla varmuutta, ja Kemiralle epäsuotuisilla päätöksillä voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Kemiran liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan ja liiketoiminnan tulokseen. Laajaan kansainväliseen liiketoimintaansa liittyen konserni on kyseisten haasteiden lisäksi osallisena useissa oikeuskäsittelyissä ja se ei odota näiden muiden haasteiden heikentävän merkittävästi konsernin tulosta tai taloudellista asemaa.

LÄHIPIIRI

Lähipiirin kanssa tehdyissä liiketoimissa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

LAATIMISPERIAATTEET

Tilintarkastamaton lyhennetty konsernin osavuositarkastus on laadittu IAS 34 'Osavuositarkastukset' standardin mukaisesti käyttäen samoja laatimisperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä. Osavuositarkastusta tulee lukea yhdessä vuositilinpäätöksen 2016 kanssa. Tuloverojen laskenta osavuositarkastuksissa perustuu arvioon tuloverokannasta, jonka odotetaan toteutuvan koko tilikaudella.

Kaikki osavuositarkastuksen luvut on yksittäisinä pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta.

Kemira on käynnissä olevan IFRS 15 projektin yhteydessä arvioinut IFRS 15 -standardin vaikutuksia läpikäymällä eri sopimustyyppisiä, joita segmentit käyttävät liiketoiminnassaan. Kemiran liikevaihto muodostuu pääosin sopimustyyppisistä, jotka sisältävät kemianteollisuuden tuotteiden myyntiä asiakkaille. Sopimuksia ja niissä käytettyjä ehtoja on läpikäyty IFRS 15 standardin tuloutusmallin mukaisesti. Kemira arvioi, että IFRS 15 standardin käyttöönotto ei tule aiheuttamaan olennaisia muutoksia liikevaihdon tuloutukseen verrattuna nykyisiin IAS 18 Tuotot ja IAS 11 Pitkäaikaishankkeet -standardeihin. Kemiran arvion mukaan IFRS 15 -standardin käyttöönotolla ei ole olennaista vaikutusta yhtiön taloudelliseen raportointiin eikä tietojärjestelmiin. IFRS 15 -standardin vaikutusanalyysin seurauksena yhtiö täsmentää tuloutukseen liittyviä prosesseja ja kontroleja.

KRIITTISET TILINPÄÄTÖSARVIOT JA HARKINNAT

Osavuositarkastuksen laatiminen edellyttää, että yhtiön johto tekee arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa ja raportoitavien varojen, velkojen, tuottojen ja kulujen määriin. Toteutuneet tulokset voivat poiketa näistä arvioista.